

04/03/2023 KL. 06:00 | [FOR ABONNENTER](#)

Eks-borgmester kalder hans plan for »drømmescenariet« for byen

Manden bag arkitektvirksomheden AB Cedergreen står bag planen - "Viborgs Langelinje".

TILFØJ TIL LÆSELISTE

JANE GISSELMANN

Lokalredaktør

- Bliv opdateret på Viborg – [modtag vores nyhedsbrev](#)
- Hvad undrer dig? Skriv, og [lad os hjælpe med at finde svaret](#)

En bestemt ting begyndte meget hurtigt at undre Christian Cedergreen, da han for 13 år siden flyttede til Viborg. I hans optik vender byen helt forkert, og søbredden, der ligger tættest på Viborg midtby, bliver udnyttet alt for lidt.

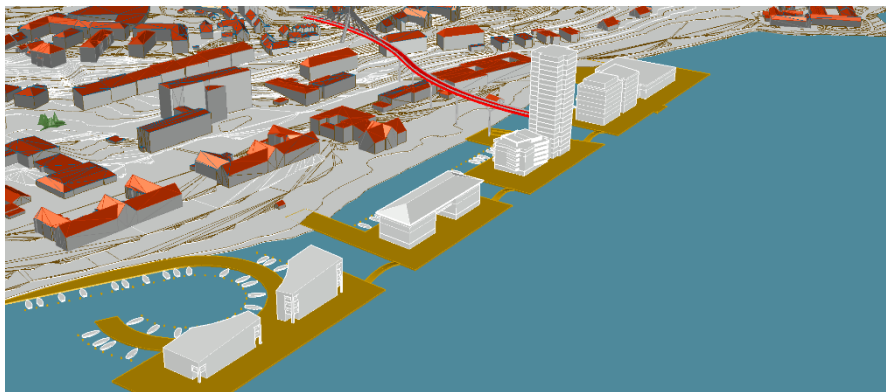
»Folk går og løber rundt om søen. De kigger på den. Men der er overhovedet ikke liv. Jeg så en lille oase, der mest af alt lå øde hen. Et frygteligt spild,« siger han og uddyber:

»Jeg bliver godt galt i skralden over, at man er så ødsel med så fantastisk en ressource, andre ville betale guld for at have,« fastslår han.

Christian Cedergreen er uddannet bygningskonstruktør og driver arkitektvirksomheden AB Cedergreen. Hans hustru Pia Grandelag var direktør i virksomheden Dantherm i Sverige, da parret efter flere år i Stockholm besluttede sig for at slå sig ned i domkirkebyen Viborg. Tanken om at ”vende Viborg om” og gøre den attraktive søbred mere tilgængelig kunne ikke slippe ham.

I dag kan han se tilbage på at have investeret minimum to års fuldtidsarbejde fra 2016-2019 uden at få løn på at udtænke, hvad han betegner som »den optimale løsning for Viborg, som vil kunne skabe liv ved Søndersø og tiltrække både turister og nye indbyggere og ikke mindst få kunderne tilbage til midtbyen.«

Viborgs Langelinie hedder planen, som han har indviet over 120 erhvervsfolk, iværksættere og politikere i, og selvom overraskende mange klappede i hænderne, er der ikke sket mere.

Viborgs Langelinie. Illustration: AB Cedergreen

»Jeg havde faktisk regnet med at blive slagtet. Når man piller ved kronjuvelerne, må man forvente at få hug. Men der skete det modsatte. Rigtig mange sagde: ”Klø på for pokker. Det kan kun gå for langsomt.” Det gav mig mod til at fortsætte,« siger han.

Exborgmester: »Et drømmescenarie«

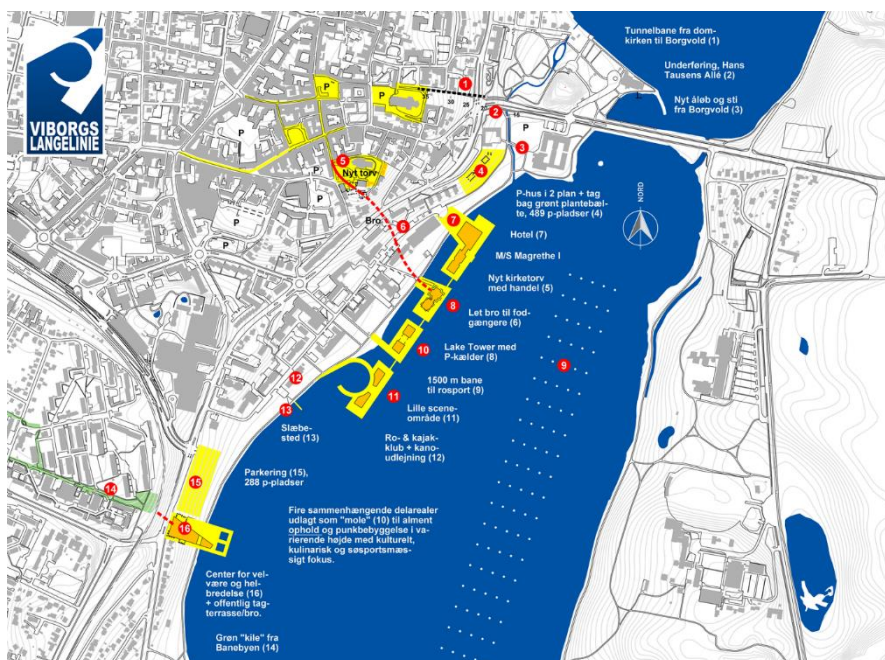
Viborgs Langelinie blev fremlagt for Torsten Nielsen (K) da han var borgmester. Han var en af de begejstrede og siger følgende om planen:

»Et eller andet sted er det jo drømmescenariet for Viborg. Jeg er helt vildt imponeret over den røde tråd. Hvis jeg var fortsat som borgmester, havde jeg arbejdet videre med planen og set på, hvad vi havde kunnet gennemføre,« siger Torsten Nielsen (K), der i dag er formand for teknisk udvalg.

Direktøren i Business Viborg, Henrik Hansen, var også så begejstret for Christian Cedergreens tanker, at han meldte sig til at blive en del af en arbejdsgruppe, der skulle arbejde videre med planerne.

»Projekter var selvfølgelig omfattende og sandsynligvis megadyrt at implementere. Det er vanvittigt men også spændende, og nogle gange skal man starte med vilde projekter og vilde tanker, og så lander man måske på noget, der er lidt mindre vildt,« siger han.

Men på borgmesterkontoret blev tommeltotten vendt nedad, da Ulrik Wilbek blev valgt som borgmester i 2018. For selvom han er fuldstændig enig med Christian Cedergreen i, at søerne bliver brugt alt for lidt, var han skeptisk.

På de to år har Christian Cedergreen skabt en "helhedsplan" for Viborg. Planen lever dog kun på en hjemmeside. Illustration: AB Cedergreen

»Jeg var meget delt. På den ene side var jeg rimelig begejstret. Det

var fedt, at der var nogen, der turde tænke store tanker, og det kunne udvikle sig til noget helt fantastisk. På den anden side vidste jeg, at det aldrig ville kunne ske i Viborg,« siger Ulrik Wilbek.

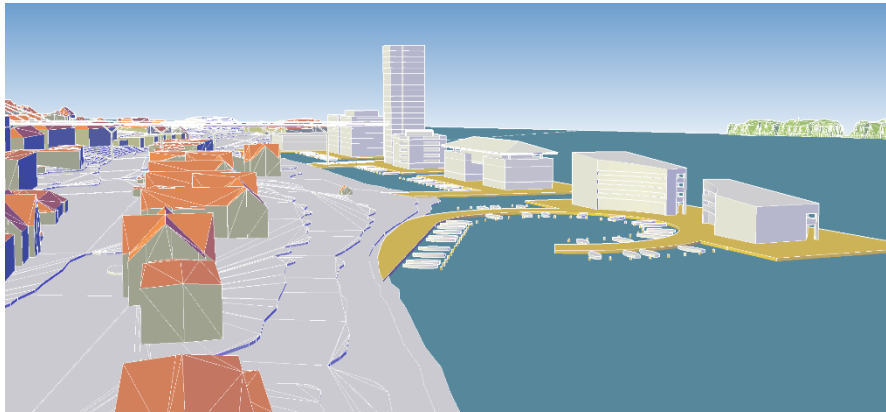
22 meter og tæt trafik

I dag er den storstilede plan om [Viborgs Langelinie derfor blot en hjemmeside](#).

Hovedingredienserne er ”vilde” erkender manden bag, men de er skabt for at løse et mangeårigt og grundlæggende problem.

Der er nemlig en højdeforskel på 22 meter mellem Viborg midtby og søbredden ved Sønderø. Desuden er midtbyen og søen adskilt af en stor og trafikeret ringvej.

Da Christian Cedergreen i sin tid grublede over, hvordan man kunne løse den problemstilling, fandt han frem til, at en gangbro mellem midtbyen og Sønderø ville være den optimale løsning. I stedet for at ende gangbroen på jorden, valgte han at ende den 22 meter over søen - i et højhus bygget på selve søen, og for at skabe balance i planen udtænkte Christian Cedergreen, at der skulle bygges en række bygninger - på selve søen - for på den måde at gøre søbredden til »et naturligt mødested« i byen.

Planen set fra syd. Illustration: AB Cedergreen

»Jeg undersøgte sagen og tog en snak med COWI (ingeniør- og arkitekturrådgivningsfirma, red.), og ifølge dem kan det sagtens lade sig gøre at bygge i søen. Også uden det bliver væsentligt meget dyrere,« siger han.

Mesterskaber i roning og kajak

Den nuværende ”skyline” i Viborg, der er domineret af det store regionshospital, er både tung og grim, mener Christian Cedergreen. De bygninger, han drømmer om at få opført på selve søen, skulle både fungere som bolig, erhverv og mødested med restauranter, caféer og butikker og samtidig give byen et mere harmonisk udtryk.

»Bygningerne på illustrationerne er dog ikke et udtryk for den endelige udformning, men er mere tænkt som et oplæg til en fremtidig arkitektkonkurrence om ”Viborg Skyline”,« understreger Christian Cedergreen.

En del af planen består i at trække unge til området. Det kunne ifølge Christian Cedergreen ske ved at skabe et uddannelsesmiljø i området og indgå et samarbejde med Team Danmark om at bruge Sønder sø som konkurrence-sø i kano og kajak-roning og meget andet.

»Vi kan faktisk skabe en international mesterskabsbane på 1000 meter på Sønder sø. Hvorfor bruger vi ikke den mulighed for at skabe liv på søen,« spørger han.

Viborgs nuværende ”skyline” har han kun et skuldertræk til overs for.

»Hvorfor ligger psykiatriens frastødende bygning med pigtrådsindhegning på en af de bedste beliggenheder i byen? Hvorfor bygger man et nyt psykiatrisk hospital samme sted? Og hvorfor byggede man et regionalt rygmarvscenter lige ved søbredden? Det forstår jeg simpelthen ikke,« siger han.

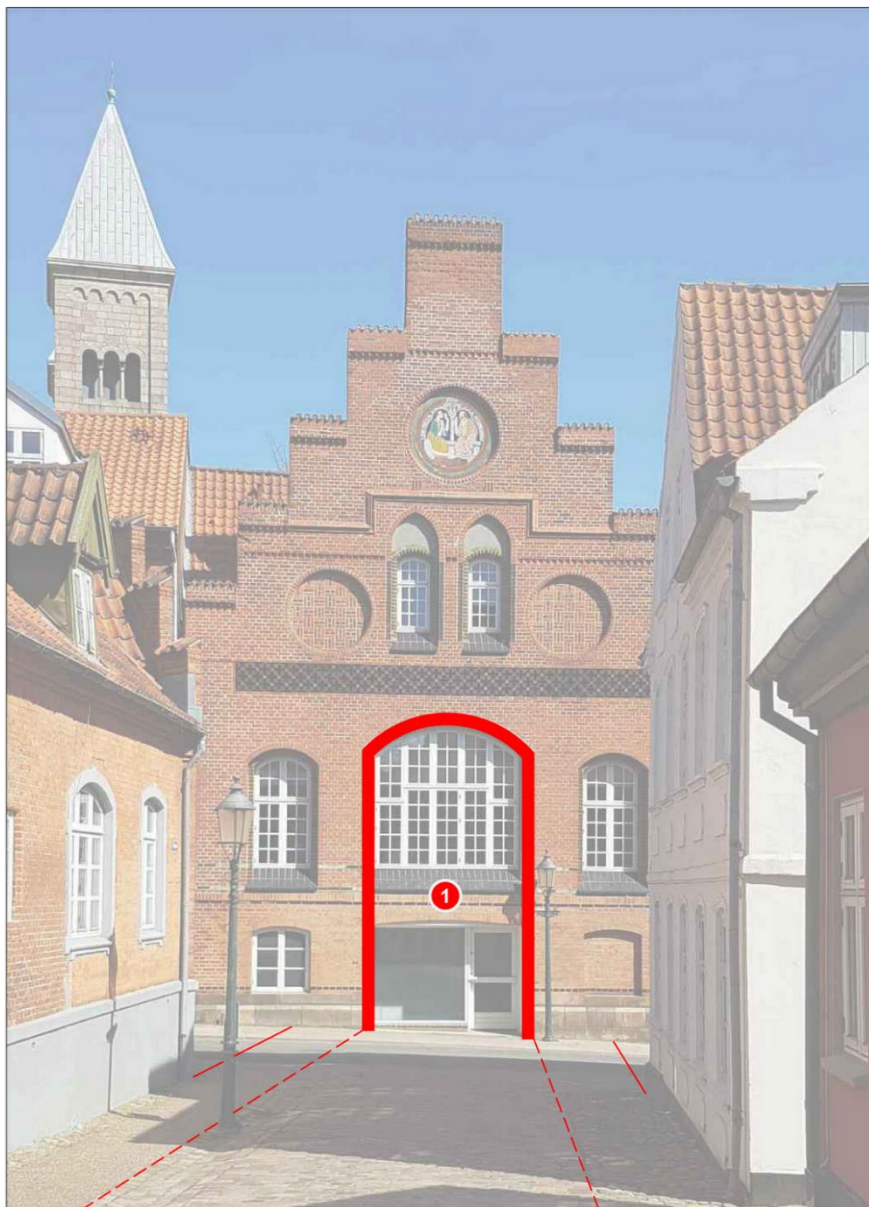
En kulturhistorisk trekant

I de år, Christian Cedergreen har arbejdet med planen, er den vokset støt. Den indeholder derfor også 700 parkeringspladser tæt på søen og domkirken og en tunnel under Randersvej, der skal lede turister og borgere nemmere til Borgvold, der efter Christian Cedergreens mening »altid har stået gabende tom«.

Gangbroen, der skal forbinde bymidten med søen, er placeret ved Sortebrødre Kirke, hvorfra Christian Cedergreens plan er at skabe en åbning ind til Viborg Domkirke fra den brostensbelagte vej Mageløs, som ifølge ham er en mulighed for at »skabe en kulturhistorisk trekant med domkirken, Sortebrødre Kirke og Nytorv.«

Undervejs har planen også udviklet sig til at omfatte Sønæs og Viborg Baneby, som Christian Cedergreen også har udtænkt, hvordan man kan »knytte tættere på byen«. Det kunne eksempelvis ske ved at

placere et stort privathospital med et offentligt tilgængeligt wellnessområde med opvarmede søbade med forbindelse til ”den grønne kile fra Banebyen”, lyder Christian Cedergreens forslag.

Ny passage til Viborg Domkirke, der etableres som en port i en eksist. ejendom. Domkirkepladsen og domkirkens sydlige udgang vil dermed være synlige fra Mageløs. Gaden forbindes på denne måde de to kirker i en direkte linie. Vejen/gaden Mageløs er markeret med rødt på plantegningen til højre herfor.

I planen vil Christian Cedergreen åbne for en passage fra Sortebrødre Kirke til Viborg Domkirke. Illustration: AB Cedergreen

”

Se nu hotellet, som ligger lige ned til vandkanten. Det er helt lukket om sig selv. Man kan ikke engang gå ind fra søbredden og købe en kop kaffe. Det er meget mærkeligt.

Christian Cedergreen

Et ”fantast-projekt”?

Økonomien har Christian Cedergreen også regnet på, fortæller han. Han vurderer umiddelbart projektomkostningerne til at ligge på et niveau svarende til cirka en tredjedel af, hvad man har investeret i den nye baneby i Viborg, og han fastholder, at det med de rette investorer i ryggen vil kunne lade sig gøre at gennemføre store dele af planen.

Hvad siger du til folk, der mener, at det her er et fantast-projekt?

»Så siger jeg bare, at hvis alle tænkte som dem, kørte vi stadig i hestevogn,« siger Christian Cedergreen.

”

Hvorfor byggede man et regionalt rygmarscenter lige ved søbredden? Det forstår jeg simpelthen ikke.

Christian Cedergreen

En af de store udfordringer for liv ved søerne - er trafikken. Foto: Jane Gisselmann

Cirkelbro og scene?

For nylig fremlagde erhvervsmanden Benny Tholstrup og Viborg Innovation Fond en plan - Ridderparken - som også inkluderer en gangbro over den trafikerede Lille Sankt Mikkels Gade, og som har til formål at skabe liv ved Sønderø - blandt andet ved at bygge en cirkelbro i søen og en scene.

Fondens forslag er markant mindre indgribende end Christian Cedergreens forslag og koster med sine anslåede 1-2 millioner kun en brøkdel af, hvad Viborgs Langelinie er budgetteret til.

Christian Cedergreen bakker op om initiativet, men tror dog ikke på, at der kommer til at ske noget væsentligt med aktiviteten ved søerne, medmindre man gør noget radikalt ved området som helhed og sørger for, at der bliver etableret steder, hvor folk kan opholde sig og slå sig ned.

»Se nu hotellet, som ligger lige ned til vandkanten. Det er helt lukket om sig selv. Man kan ikke engang gå ind fra søbredden og købe en kop kaffe. Det er meget mærkeligt,« mener Christian Cedergreen og fortsætter:

»Viborg har en af de bedste beliggenheder i Midtjylland - sammen med Silkeborg måske. Men det bliver overhovedet ikke brugt.«

For nylig lancerede Viborg Innovation Fond en noget mindre plan for området. Arkivillustration: Viborg Innovation Fond

Lad dem nu stå på vandski

På borgmesterkontoret i Viborg vil Ulrik Wilbek gerne slå en fed streg under, at han gerne ser, at der kommer til at ske ”noget” ved søerne i Viborg.

Men han understreger samtidig, at det er svært at komme igennem med forslag om fornyelse.

Han går selv ind for, at der bliver bygget en bro over Lille Sct. Mikkelgade, så bløde trafikanter kan komme sikkert ned til Sønderø, og han så gerne, at der blev åbnet for flere aktiviteter ved søen.

»Nej, vi udnytter ikke søerne godt nok, og det er jeg rigtig træt af. Noget af det, jeg altid hører er: ”Se på Silkeborg, de får meget med ud af deres søer”. Og jeg er enig. Lad os nu lave nogle ting, der er lidt gang i. Lad dem nu for eksempel stå på vandski en gang om ugen. Måske på bestemte tidspunkter,« siger borgmesteren og fortsætter:

»Jeg er en af dem, der puffer på for udvikling ved søen. Men de forslag, jeg er kommet med, som for eksempel har været at udvide en legeplads og lave en slags café, blev praktisk talt buhet ud på et borgermøde. Så højhuse i søen - det er mange år før sin tid, vil jeg mene,« siger Ulrik Wilbek.

Det har tæret på opsparingen at bruge to år på projektet. Foto: Jane Gisselmann

En dyr fornøjelse

I Overlund trækker Christian Cedergreen på skuldrene. Han har for længst genoptaget sine ”normale” aktiviteter i sin virksomhed og

erkender, at det har været »en dyr fornøjelse« at bruge to års ulønnet arbejde på at udtænke en plan for Viborg, der er arkiveret på en hjemmeside.

»Det har da tæret en del på opsparingen. Det er klart. Men jeg oplevede bare så overraskende stor opbakning, at jeg følte, at jeg var nødt til at fortsætte,« siger han og uddyber:

»For det er mit indtryk, at mange viborgensere gerne vil have udvikling ved søerne. Ikke kun flere højhuse. Nej, udvikling og fællesskab. Liv,« siger han.

Måske har manglen på aktiviteter ved søerne også noget at gøre med Viborgs mentalitet, vurderer Christian Cedergreen, der er født i en anden domkirkeby - Roskilde.

»Nu har jeg efterhånden boet rigtig mange steder i Danmark og i udlandet. Viborg har uden sammenligning været den sværeste by at komme ind i. I Viborg skal man lige se folk an, og der skal helst ikke ske alt for mange nye ting,« siger han og fortsætter:

»Herning har ingenting. Viborg har det hele. En skøn beliggenhed og en spændende historie. Alligevel er det Herning, der går forrest. Vi har en af de bedste beliggenheder - men vi bruger den ikke.«

[LINK: original artikel i Jyllandsposten / JP Viborg 04.03.2023](#)

[LINK: projektets hjemmeside](#)

LÆS OGSÅ

Tæt, grimt og beton-agtigt? Banebyen bliver mødt med alt fra positive kommentarer til nådesløs kritik - manden bag er godt tilfreds

- Bliv opdateret på Viborg – [modtag vores nyhedsbrev](#)
- Hvad undrer dig? Skriv, og [lad os hjælpe med at finde svaret](#)

DEL ARTIKEL

RELEVANT FOR ANDRE?
DEL NU

[RETUR til web browser](#)